

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4363/2019
07.10.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., са боравиштем у селу ..., Општина ..., чији је пуномоћник Горан Фолић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, чији је законски заступник Државно правобранилаштво из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7765/2018 од 26.06.2019. године, у седници одржаној 07.10.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужене, **УКИДА СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж 7765/2018 од 26.06.2019. године у преиначеном делу и одлуци о трошковима поступка, па се предмет враћа истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 11494/2017 од 14.03.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужена обавезе да му на име накнаде штете – стварне штете исплати износ од 2.233.115,00 динара са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе па до исплате. Ставовима другим и трећим изреке, тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове парничног поступка од 34.500,00 динара а одбијен је предлог тужиоца за ослобађање од плаћања судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7765/2018 од 26.06.2019. године, ставом првим изреке, првостепена пресуда је потврђена у делу става првог изреке којим је одбијен тужбени захтев тужиоца да му се на име накнаде штете исплати законска затезна камата на износ од 2.233.115,00 динара почев од дана подношења тужбе па до пресуђења, као и у ставу трећем изреке, па је у овом делу жалба тужиоца одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке, тако што је усвојен тужбени захтев и тужена обавезана да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од 2.233.115,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења па до исплате. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима

поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде, тако што је тужена обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 188.930,00 динара. Ставом четвртим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију побијајући је у ставовима другом и трећем изреке, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на тужбу.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 55/14) Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП и да је основана због погрешне примене материјалног права, услед чега је чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијски наводи не садрже чињенице из којих би се могло утврдити која је битна повреда учињена доношењем побијане одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је носилац пољопривредног газдинства регистрованога код надлежног органа које се налази у селима ... и ... на подручју општине ... . Дана 30.07.2014. године на подручју општине ... пао је град који је оштетио стабла јабука, бресака и нектарина на тужиочевом пољопривредном газдинству. Из извештаја о процењеној штети надлежне комисије за процену штете од елементарних непогода Општине ... од 21.08.2014. године, утврђено је да је овај извештај сачињен по пријави овде тужиоца која је заведена 20.08.2014. године, о штети од града, и да је ова комисија утврдила да је штета настала на пољопривредном газдинству овде тужиоца у висини укупног износа од 2.233.115,00 динара. Како не би дошло до овакве штете, тужилац је заједно са још неким лицима учествовао у куповини шест противградних ракета за месну заједницу ... при општини ..., али те противградне ракете предметном приликом нису испале јер стрелци нису добили наредбу за њихово испаливање из надлежног радарског центра.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиоца за накнаду настале стварне материјалне штете у утврђеној висини, закључивши да је основан истакнути приговор недостатка пасивне легитимације на страни тужене, а с обзиром на то да је на основу члана 20. тачка 19. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ бр. 129/07 и 83/2014) општина та која је у обавези да преко својих органа, у складу са Уставом и законом, организује заштиту од елементарних и других већих непогода и да створи услове за њихово отклањање, односно ублажавање њихових последица.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев, заузевши становиште да је тужена пасивно легитимисана у овој правној ствари и одговорна да тужиоцу накнади насталу стварну штету на основу члана 172. Закона о облигационим односима (ЗОО), а у обиму - висини утврђеној извештајем надлежне комисије на основу члана 185. ЗОО. Ово из разлога што је тужена била у обавези да преко својих надлежних органа, у које спада МУП и надлежни за то Сектор за ванредне ситуације, организује и предузме активности и мере из система противградне заштите у смислу чланова 4, 8, 11. и 28. Закона о ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“ бр. 11/09 и 92/11) за које је утврђено да их није предузела. Поред тога, другостепени суд је оценио да би у конкретном случају било речи о солидарној одговорности Републике Србије и јединице локалне самоуправе, чија је надлежност у заштити од елементарних и других већих непогода прописана чланом 20. тачка 19. Закона о локалној самоуправи.

По становишту овога суда, правилно је изложено становиште другостепеног суда да тужена одговара за насталу штету по основу објективне одговорности из члана 172. ЗОО због непредузимања мера за активирање система противградне заштите, у смислу одредби цитираног Закона о ванредним ситуацијама. Правилно је такође оценио да би за штету могла бити одговорна и општина по одредбама Закона о локалној самоуправи и да би њихова одговорност била солидарна по члану 206. ЗОО. Код солидарне одговорности оштећени има право избора у смислу члана 414. ЗОО, али је тужилац извршио оптирање подношењем тужбе против тужене Републике Србије, па би њено истицање о одговорности општине било од утицаја у евентуалној регресној парници овде тужене и општине, а не у овој парници. Поред тога, град не представља вишу силу да би тужена била ослобођена одговорности по основу члана 177. ЗОО јер се појава градоносних облака у метеоролошком смислу може предвидети и штета у претежном делу спречити.

Међутим, како је првостепени суд одбио тужбени захтев тужиоца оценивши да тужена нема пасивну легитимацију, због тога се уопште није бавио утврђивањем обима успешности заштите од града испаливањем противградних ракета, коју је тужена оспоравала у одговору на тужбу, истичући да је успешност заштите путем овакве противградне заштите мања од 50%, о чему мора постојати налаз судског вештака адекватне струке. Поред тога, првостепени суд је такође на основу утврђеног чињеничног стања извео закључак да сам тужилац није допринео настанку штете на било који начин, нити утицао да она буде већа, бавећи се оценом подељене одговорности, у смислу члана 192. ЗОО.

У таквој ситуацији, неопходно је да суд у поновном поступку преко судског вештака пољопривредне струке, поуздано утврди у ком обиму и конкретном проценту би била успешна противградна заштита јер она ноторно није успешна у потпуности, како би се сразмерно томе, односно за тај преостали проценат (до потпуне успешности) умањило обим и висина тражене накнаде штете. Такође ће утврдити да ли је тужилац предузео одговарајуће мере заштите од града и мере умањења штете, примерице да ли је осигурао од штете своје пољопривредно газдинство и зависно од тога ће оценити да ли и у ком проценту постоји његова подељена одговорност у настанку материјалне штете.

Када поуздано утврди релевантне чињенице од које зависи обим, односно висина тражене накнаде штете, суд ће одлучити о тужбеном захтеву.

Како одлука о трошковима поступка зависи од исхода одлуке о главној ствари, то је и она укинута.

Из изложених разлога је на основу члана 416. став 2. ЗПП одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Луговац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић